

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/291/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

282./2018. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. augusztus 18-án előterjesztett **panaszát** a 2018. december 20-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantatosító szerv – Sz. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos a postai úton előterjesztett beadványában előadta, hogy 2018. augusztus 22-én 12 óra 50 perc körüli időben egy telefonos megbeszélést követően a rendőr kérésére befáradt a testvérével a kapitányságra, hogy feljelentést tegyenek. A panaszos megjegyzi, hogy a panasza nem a feljelentés körülményei ellen irányul, mivel az saját döntése volt, hogy végül nem tett panaszt.

A panaszosék a bejárat melletti fogadótérben várták az ügyeken intézkedő rendőrt, aki csak hosszas várakozás után érkezett meg. A rendőr bemutatkozott, bár a rendfokozatára nem emlékezett a panaszos, és mivel a rendőr civil ruhában volt, azt később kellett megkérdeznie a portán. (B.E. r. őrm.) A panaszos a rendőrnek jelezte, hogy feljelentés kívánnak tenni, amire a rendőr visszakérdezett, hogy milyen ügyben. A panaszos megkérdezte, hogy itt nyilvánosan kell-e elmondania vagy egy zárt helyiségben is megteheti, amire azt a választ kapta, hogy előbb

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

mondja el, hogy miért jött, és majd a rendőr eldönti. A panaszos megalázva és kiszolgáltatva érezte magát, mivel más is ült a fogadótérben és a mellette lévő büfénél is nagy volt a jövésmenés. A panaszos röviden vázolta a történetet, a kínosabb részeket tompítva, majd a rendőr elkérte a feljeleneti kívánt személy telefonszámát és elment. Amikor visszatért, fennhangon, a másik személy előtt közölte, hogy „az ügy nem ilyen egyszerű, mert az édesapjuk magtehetetlenül, részegen (ez talán nem hangzott el), a szarban, húgyban feküdt az albrletben.”

A panaszos korábban már jelezte, hogy az édesapja szakértő a kormányhivatalban, ezért szerinte a rendőr ezzel a kijelentéssel becsületsértést követett el, mert az apját bárki ismerhette.

A rendőr megpróbálta őket lebeszélni a feljelenésről. Mivel nem kívántak ettől elállni, végül a rendőr közölte, hogy csak az egyikük mehet, így a panaszos húga elment a rendőrrel. A panaszos pedig a fogadótérben maradt és beszédbe elegyedett a jelenlévő úrral, akiről – a panaszos korábbi feltételezésével ellentétesen – kiderült, hogy civil foglalkozású. A panaszos megkérdezte a portástól, hogy van-e kamera az előtérben, amire nemleges választ kapott, majd megtudakolta a rendőr rendfokozatát is.

A panaszos a hangnemet kifogásolja, a feljelenéstől végül édesapjuk telefonon közölt kérésére tekintettek el.

II.

a) A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

A kapitányságvezető válasziratában előadta, hogy amikor B. E. r. törzsőrmester az aulában találkozott a testvérpárral, abban az időben más személy nem tartózkodott ott. Mindketten szerettek volna felmenni B. E. r. törzsőrmester irodájába a feljelenést megtenni, de mivel az aulában egymás szavába vágva kezdték elmondani a problémájukat, a rendőr úgy döntött, hogy csak egyikük menjen fel megtenni a feljelenést. A testvérpár közül az a személy ment fel az irodájába, aki katonaként mutatkozott be. Ez a személy a második emelet 220. számú irodába menet a folyosón és a lépcsőn felfelé azt hajtogatta, hogy a főbérő az édesapját meglopta. A hölgy az irodában telefonon felhívta az édesapját és a főbérőt. A feljelenéstől elállt. A telefonbeszélgetés befejeztével B. E. r. törzsőrmester lekísérte az aulába a hölgyet, aki ismét elkezdtett telefonon beszélni, - inkább kiabálni – a főbérővel. Miután a rendőr az irodából lekísérte az aulába a hölgyet, az aulában egy személy tartózkodott, aki hallhatta az elhangzottakat. Ekkor a hölgy már nem B. E. r. törzsőrmesternek mondta a problémáját, hanem a főbérővel veszekedett.

A kapitányságon a panaszok, feljelenések és egyéb kérelmek rögzítése hivatali munkaidőben, heti váltásban a Bűnügyi Osztályon és a Vizsgálati Osztályon történik, az ott dolgozók irodájában. A Bűnügyi Osztályon a panaszokat, feljelenéseket általában B.E r. törzsőrmester veszi fel. A kapitányság épületébe érkezőket az objektumőr fogadja, aki röviden tájékozik az érkezés okáról. Ezután az adott osztályon dolgozó kollégát telefonon felhívja, és elmondja az állampolgár érkezésének okát, és miután konzultált az adott ügyben illetékes kollégával, megkéri az állampolgárt, hogy az előtérben várakozzon a kolléga megérkezésére, aki majd felkíséri az irodájába a panasz, illetve feljelenés megtétele végett.

A folyamatban lévő szolgálati feladatoktól függően változó az az időtartam, ami alatt ügyintézőhöz kerülnek az állampolgárok a kérelmük/panaszuk/feljelentésük rögzítése érdekében, de általában 20 percen belül sor kerül erre. A bejelentések rögzítése általánosságban fél órától másfél óráig terjedő időtartamot vesz igénybe, az ügyek természetétől függően.

B. E. r. törzsőrmester jelentése szerint őt a Sz. Városi Rendőrkapitányság kapujában portaszolgálatot teljesítő S. F. közalkalmazott értesítette telefonon arról, hogy S.P. és testvére megérkezett. Az értesítést követően kb. 5 perc elteltével, - miután végzett a korábban érkezett panaszossal kapcsolatos munkával - lement a várótérbe, ahol a testvérpár várakozott. Az aulába leérkezésekor portaszolgálatot teljesítő közalkalmazott odament B. E. r. őrmesterhez, és közölte, hogy ez a két személy szeretne feljelentést tenni. B. E. r. őrmester mindkét személynek bemutatkozott, és megkérdezte, hogy miben segíthet. Ekkor mindkét személy elkezdte mondani, hogy mi történt. B. E. r. őrmester az egyik személyt, - aki katonaként mutatkozott be – felkísérte az irodájába.

Miközben leült az irodában, az általa feltett kérdésekre, - hogy mi hiányzik az édesapjától – nem tudott egyértelmű választ adni. Ekkor felhívta az édesapját, és megkérdezte, hogy pontosan mi hiányzik tőle. Ekkor az édesapja telefonon keresztül közölte vele, hogy nem hiányzik semmi, és nem szeretne feljelentéssel élni. Ezt a lánya akkor tudomásul vette, és közölte, hogy a feljelentéstől el kíván állni. B. E. r. törzsőrmester jelenlétében felhívta a főbérlet, akivel veszekedni kezdett az miatt, hogy milyen jogcímen kér tőle készpénzt takarítás céljából. Mivel a telefon ki volt hangosítva, ezért a rendőr hallotta, hogy a főbérlet közölte a vélt sértettel, hogy az édesapját a földön fekvő találta meg a saját hányadékában, székletében és vizeletében. Miután értesítette a mentőket, takarító személyzetet fogadott, hogy kitakarítsák a lakást. A főbérlet telefonon keresztül elmondta, hogy a bérlet lányait a történekről értesítette, és tájékoztatta őket arról, hogy a szennyezett ruhadarabokat, tárgyakat elvihetik, amit nem tettek meg. Ezt követően ismét felhívta a testvéreket, hogy a takarítók által összecsomagolt és széklettel szennyezett ruhadarabokat, tárgyakat leviszik a konténer mellé, onnan el tudják vinni. A telefonban a főbérlet részéről az is elhangzott, hogy az albérlet ő látta el, mivel a lányai több, mint fél éve semmilyen módon nem tartották vele a kapcsolatot. A telefonbeszélgetés után B. E. r. törzsőrmester lekísérte a hölgyet az aulába, aki itt ismét elkezdett telefonon beszélni a főbérlettel, és a korábbiakkal kapcsolatban ismét nézeteltérésük támadt. A hölgy annyit mondott, hogy a főbérlettel személyes találkozót beszéltek meg a jogcím nélkül kifizetett pénz miatt.

A rendelkezésre álló információk szerint A panaszos és testvére más rendőrrel nem beszélt.

B. E. r. törzsőrmester jelentése szerint beszélgetése mindkét személlyel (A panaszos és testvére) nyugodt hangvitelben történt, a célja az volt, hogy a problémájukban tudjon segíteni. Az épületben tartózkodásuk alatt sem neki, sem felettesének nem jelezték, hogy bármi kifogásuk lenne az intézkedésével.

B. E. r. törzsőrmester jelentése szerint amikor a hölgy az irodában leült, az általa feltett kérdésekre, - hogy mi hiányzik az édesapjától – nem tudott egyértelmű választ adni.

Ekkor a hölgy felhívta az édesapját, és megkérdezte tőle, hogy pontosan mi hiányzik tőle. Az édesapja telefonon keresztül közölte, hogy nem hiányzik semmi, és nem szeretne feljelentéssel élni. Ezt a lánya tudomásul vette, és közölte, hogy a feljelentéstől el kíván állni.

A Sz. Városi Rendőrkapitányságra érkezőket az épületbe belépve az üveglak mögött ülő objektumőr (az éppen aktuális szolgálati beosztástól függően fegyveres biztonsági őr, közalkalmazott, vagy hivatásos állományú rendőr) fogadja. Az objektumőr manuális módon rögzíti az „objektumba belépők nyilvántartása” elnevezésű bizonylatban a belépni szándékozó személy nevét, személyazonosításra alkalmas fényképes igazolvány számát, érkezés idejét és

belépés célját, a dátumot és a kérelmező aláírását. Az objektumőr ezt követően a kérelmet értékelve telefonon felhívja azt a kollégát, aki az állampolgár ügyében segítséget tud nyújtani. (ezt a telefonszámot is feljegyzi az adatlapra)

A panaszos bejelentése nyomán sem szabálysértési, sem büntető, sem közigazgatási eljárás nem indult.

Az esetről hang- vagy videofelvétel nem készült.

A panasszal kapcsolatosan sor került S. F. közalkalmazott szóbeli meghallgatására. Nevezett elmondta, hogy emlékszik az esetre. Két hölgy jött be, emlékezete szerint testvérek, és valami családi ügyben érkeztek. Az aulában váraakoztak egy ideig, és amikor lejött B. E. , ekkor S. F. kiment az aulába, és megmutatta B. E. nek, hogy ők jöttek feljelentést tenni. Ezután S. F. visszament a helyére a kapuba. B. E. az aulában a mosdó előtt beszélt a hölgyekkel elég sokáig, azután felmentek az irodájába. S. F. úgy emlékezett, hogy egymás után mindkét hölgy felment. Ő nem hallotta, hogy az aulában mit beszéltek. Amikor végeztek, és kifelé mentek az épületből, akkor mentek oda hozzá mérgesen, és kérdezték B. E. nevét és rendfokozatát. Amikor ez az eset történt, egy ügyfél váraakozott még az aulában, egy terepszinű ruhát viselő férfi. S. F. arra már nem emlékezett pontosan, hogy ez a férfi mikor érkezett, mikor került sorra. De arra biztosan emlékezett, hogy a hölgyekkel találkozott valamikor, mert tőle is megkérdezték a hölgyek, hogy ő kicsoda. Arra is emlékezett S. F., hogy ez a férfi nem feljelentést jött tenni, hanem valami más ügyben.

(Megjegyzi a Testület, hogy az átiratban megjelölt mellékletek nem érkeztek meg a rendőrségi iratcsomaggal.)

b) A Testület ezt követően felvette a kapcsolatot a panaszbeadványban megjelölt tanúval, aki úgy nyilatkozott, hogy emlékszik az esetre. A rendőr a helyszínen egy telefonszámot akart meg tudni, hogy felhívja a főbérletet, aztán vele beszélt. A tanú csak ennyit hallott, a panaszban megjelölt, a panasz szerint a rendőr által tett kijelentéseket nem hallotta. A tanú nem hallott sértő megjegyzést.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos jogszabályok és ORFK utasítások, intézkedések rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát az alábbiak szerint.

A panaszos sérelmezte a rendőr által alkalmazott hangnemet, és hogy az előtérben kellett ismertetnie más személyek jelenlétben az ügyet.

a) A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitányának, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul

szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A kapitányságvezető átírata részletesen leírta az eseményeket, illetve a felek közötti közléseket, eszerint nem hangoztak el a panaszban megjelöltek az előtérben. A tanúként megjelölt személy pedig úgy nyilatkozott, hogy ő nem hallott ilyen kijelentést.

A jelen esetben a panaszos, illetve a rendőrség előadásai ellentmondásban van, amely ellentét feloldására a tanúként megjelölt személy előadása sem volt alkalmas, mivel az egész beszélgetést nem hallotta, amit pedig hallott, abban nem szerepelt sértő kifejezés. Emiatt további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

b) A panaszos sérelmezte, hogy az előtérben hallgatták meg, így előadását más is hallhatta.

A tanúként meghallgatott férfi, csak annyit tudott az esettel kapcsolatban elmondani, hogy valami bérleti vita lehetett, mert a főbérelő számát tudakolta a rendőr. Ő mást nem hallott.

A rendőri intézkedések, adatgyűjtések jelentős része közterületen, illetve közforgalom céljából nyitva álló helyiségben zajlik, így az ügyek jelentős részében elkerülhetetlen, hogy az intézkedésnek, adatgyűjtésnek tanúja legyen.

A jelen esetben a tanúként megjelölt személy, illetve a biztonsági szolgálatot ellátó személy is úgy nyilatkozott, hogy nem hallotta a kifogásolt kijelentést, és a tanú előadása szerint csupán annyit hallott, hogy valamilyen bérleti vitáról van szó.

Emiatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, ugyanakkor felhívja a rendőrség figyelmét, hogy az adatok esetleges szenzitív jellege miatt célszerűbb lenne a jövőben az ügy részleteit érintő meghallgatásokat a kapitányságon a többi ügyféltől elkülönítve vagy oly módon megejteni, hogy az más személy számára semmiképp ne legyen hallható.

IV.

A Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható, illetve az emberi méltósághoz való joga nem sérült.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. december 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület